

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 579/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta [REDACTED]. [REDACTED], pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Cob 28/2019 z 10. decembra 2019, ako aj jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. mája 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka“), zastúpenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 28/2019 z 10. decembra 2019 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“), ako aj jemu predchádzajúcim postupom.

2. Sťažovateľka uviedla, že 30. januára 2016 podala žalobu o obnovu konania vedeného medzi stranami sporu – [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“) a sťažovateľkou ako žalovanou na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 54 Cb 91/2006 o zaplatenie sumy 277 791,13 eur s príslušenstvom a právoplatne ukončeného v odvolacom konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 3 Cob 431/2012 (ďalej len „pôvodné súdne konanie“). V predmetnom súdnom konaní bol vydaný rozsudok okresného súdu č. k. 54 Cb 91/2006-626 z 10. mája 2012 a rozsudok krajského súdu č. k. 3 Cob 431/2012-664 zo 4. decembra 2013, na základe ktorých bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 145 767,21 eur, zmluvnú pokutu vo výške 558,98 eur a úrok z omeškania; ďalšími výrokmi bolo rozhodnuté, že konanie v časti o zaplatenie sumy 102 554, 57 eur sa zastavuje (v dôsledku späťvzatia) a vo zvyšku bol nárok zamietnutý.

3. Predmetom sporu bolo konanie o zaplatenie sumy, ktorá predstavovala tzv. nadštandard bytu, ktorú sťažovateľka ako žalovaná spochybňovala a odmietla uhradiť, keďže do dotknutého bytu bolo bez uzatvorenia dodatku k zmluve o dielo a jej súhlasu

krajského súdu, ktorý považoval objednávanie nadštandardných úprav konateľkou za konanie sťažovateľky.

6. Nové dôkazy označené v návrhu sťažovateľky na obnovu pôvodného súdneho konania podľa jej názoru preukazovali nevyhnutnosť obnovy tohto konania ako odôvodneného a účelného prostriedku nápravy právoplatného rozsudku okresného súdu č. k. 54 Cb 91/2006-626 z 10. mája 2012 vo vyhovujúcej časti v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Cob 431/2012-664 zo 4. decembra 2013. Predmetný nový dôkaz vyplynul z výsluchu konateľa žalobcu konaného 5. novembra 2015 v trestnej veci (v trestnom konaní ČVS: ORP-259/2-VYS-SC-2014 vedenom Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Senec a v zápisnici z 5. novembra 2015 o 10.00 h), keď obhajca [REDAKOVANÉ] zistil závažnú skutočnosť týkajúcu sa objednávaní tzv. nadštandardu bytu. Na otázku obhajcu obvinenej [REDAKOVANÉ] (konateľky žalovanej sťažovateľky) týkajúcu sa realizácie objednávok tzv. nadštandardu bytu [REDAKOVANÉ] odpovedal takto:

„Áno. Áno, je pravda, že ostatné objednávky (pozn.: okrem objednávok kuchynského zariadenia, ktorú podpisovala pani [REDAKOVANÉ]) podpisoval pán [REDAKOVANÉ], čo môže potvrdiť architektka slečna [REDAKOVANÉ].“ Na otázku obhajcu obvinenej týkajúcu sa skutočnosti, či [REDAKOVANÉ] v mene žalovanej sťažovateľky podpisovala okrem zmluvy o výstavbe bytového domu aj iné zmluvy, resp. objednávky, [REDAKOVANÉ] odpovedal takto:

„Áno, aj toto je pravda, myslel som zmluvu o výstavbe bytového domu. Pani [REDAKOVANÉ] podpisovala iba túto zmluvu.“

7. S ohľadom na už uvedené skutočnosti je podľa názoru sťažovateľky nepochybné, že nový dôkaz – zápisnica o výsluchu svedka – poškodeného ([REDAKOVANÉ] – konateľa žalobcu) v trestnom konaní obsahuje rozhodné skutočnosti týkajúce sa objednávaní tzv. nadštandardu bytu a predstavuje nový dôkaz – skutočnosť, ktorou sa preukázala dôvodnosť návrhu na obnovu pôvodného súdneho konania. Uvedenými tvrdeniami [REDAKOVANÉ] bolo preukázané, že [REDAKOVANÉ] ako konateľka sťažovateľky žiadne objednávky nerealizovala ani nepodpisovala, keďže tak robil [REDAKOVANÉ], ktorý nemal oprávnenie konať za sťažovateľku a v jej mene, pričom jeho konanie nemožno považovať za konanie sťažovateľky. Uvedené popiera skutkové tvrdenia

■■■■■ a ■■■■■ v pôvodnom súdnom konaní, kde vypovedali, že obaja spolu objednávali tzv. nadštandard bytu, ako aj tvrdenia samotného žalobcu.

8. Nový dôkaz a skutočnosti z neho vyplývajúce sú v prípade povolenia obnovy konania podľa názoru sťažovateľky spôsobilé samostatne, ako aj spolu s ďalšími už uvedenými skutočnosťami privodiť pre sťažovateľku priaznivejší výsledok rozhodnutia, a to najmä s ohľadom na podstatnú zmenu skutkového stavu, ktorý bol podkladom pre rozhodnutia súdov v pôvodnom súdnom konaní, a mali by viesť k zamietnutiu návrhu žalobcu v celom rozsahu. Predložený nový dôkaz preukazuje, že nárok žalobcu bol priznaný na základe nepravdy. Sťažovateľka zastáva názor, že nový dôkaz zakladal dôvod na povolenie obnovy pôvodného súdneho konania, keďže ide o výpovede svedkov v trestnom konaní, ktorých vierohodnosť je o to objektívnejšia. Tento dôkaz preukazuje, že rozhodný skutkový stav bol v pôvodnom súdnom konaní ustálený nesprávne. V dôsledku uvedeného je nielen nespravodlivé, ale aj nesprávne potvrdenie zamietnutia žaloby o obnovu konania krajským súdom, pretože predmetom hodnotenia súdu pri povolení obnovy konania musí byť aj okolnosť, pre ktorú došlo k obsahovej zmene nesprávne ustálenej skutočnosti v pôvodnom súdnom konaní, inak by došlo k odopretiu práva na súdnu ochranu.

9. Závery krajského súdu vo veci obnovy konania sťažovateľka považuje za porušenie svojich ústavných práv na súdnu ochranu, pretože zápisnica z výsluchu ■■■■■ z 5. novembra 2015 je nepochybne novým dôkazom objasňujúcim skutkový stav ustálený v pôvodnom súdnom konaní odlišne. Fakt, že objednávky zariadenia „nadštandardu“ uskutočnil ■■■■■ ako manžel vtedajšej konateľky sťažovateľky, pri rozhodovaní súdu prvej inštancie ani odvolacieho súdu v pôvodnom súdnom konaní nebol a ani nemohol byť zohľadnený, pričom túto skutočnosť nezobral súd prvej inštancie pri rozhodovaní do úvahy, čo je ďalšou vadou, zrejme v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia samotnej žaloby o obnovu konania. Je nepochybné, že z hľadiska absencie oprávnenia ■■■■■ konať a platne zaviazať sťažovateľku tieto objednávky ju nezaväzujú. V uvedených súvislostiach je však nutné, aby súdy na základe povolenia obnovy konania starostlivo posúdili platnosť vzniku záväzku medzi žalobcom

a sťažovateľkou, keďže je nepochybné, že záväzkový vzťah mohol vzniknúť iba medzi [REDAKOVANÉ] a žalobcom.

10. Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví:

„1. Základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.12.2019, č. k. 2Cob/28/2019-276, porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.12.2019, č. k. 2Cob/28/2019-276 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania v sume 450,28 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to na účet právneho zástupcu vedený v [REDAKOVANÉ].“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

11. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

17. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 1/95,

II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

18. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

19. Krajský súd ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím rozhodol tak, že potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľky o obnovu konania. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne a svojvoľné, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa sťažovateľky záver krajského súdu v napadnutom rozhodnutí, že zápisnica z výsluchu svedka (konateľ a žalobcu) v trestnom konaní, z ktorej vyplynulo, že konateľka sťažovateľky objednávky tzv. nadštandardu bytu neobjednávala, teda jej konanie nemožno považovať za konanie sťažovateľky, neobstojí ako nový dôkaz, je neutržateľný a nespravodlivý.

20. Ústavný súd konštatuje, že jeho úlohou v tomto konaní bolo posúdiť, či krajský súd v napadnutom rozhodnutí ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie o argumentoch odvolacích námietok sťažovateľky týkajúcich sa prípustnosti jej žaloby o obnovu konania.

21. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými či právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neutržateľné (m. m. I. ÚS 17/01).

22. Ústavný súd už judikoval, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí a ani nemá odpovedať na každú námietku alebo argument sťažovateľa, ale iba na tie, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa v rámci konania o opravnom prostriedku preskúmavalo (napr. IV. ÚS 350/2014, IV. ÚS 4/2013, IV. ÚS 124/2011, II. ÚS 127/07). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia totiž neznamená, že všeobecný súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

23. V kontexte požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd zdôrazňuje, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide

o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 9. 12. 1994, § 29; Hiro Balani proti Španielsku, rozhodnutie z 9. 12. 1994; Georgiadis proti Grécku, rozhodnutie z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku, rozhodnutie z 19. 2. 1998).

24. Ústavný súd, zamerajúc sa na argumenty sťažovateľky, podrobil ústavnému prieskumu napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ktorý v relevantnej časti uznesenia vo vzťahu k námietke sťažovateľky, ktorú uviedla aj v ústavnej sťažnosti, predovšetkým uviedol: *«Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že zápisnica o výsluchu konateľ'a žalobcu [REDAKOVANÉ] zo dňa 5.11.2015 nemôže byť spôsobilým dôvodom obnovy konania. Konateľ žalobcu [REDAKOVANÉ] bol už vypočutý aj v konaní 54Cb/91/2006, pričom už v tom čase z jeho výpovede zo dňa 10.2.2009 (č. l. 390 spisu) vyplynulo, že „písomná dohoda - dodatok k zmluve ohľadne nadštandardu uzavretá nebola, došlo k uzavretiu ústnej dohody medzi mnou ako konateľom žalobcu, pani [REDAKOVANÉ], ktorá bola v tom čase konateľkou žalovaného a p. [REDAKOVANÉ].“ V ďalšej časti výpovede uviedol, že „medzi žalobcom, p. [REDAKOVANÉ] a p. [REDAKOVANÉ] bola dohoda, že žalobca poskytne architektku p. [REDAKOVANÉ], ktorá v spolupráci s P. [REDAKOVANÉ] a p. [REDAKOVANÉ] navrhla zariadenie bytu nadštandardným spôsobom...“.* Ďalej uviedol *„nadštandard bol zrealizovaný na základe požiadaviek p. [REDAKOVANÉ] a p. [REDAKOVANÉ]...“* Z uvedeného je zrejmé, že argumenty uvádzané žalovaným v návrhu na obnovu konania, ako aj v odvolaní, nie sú nové skutočnosti, ktoré by bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní. Súd v pôvodnom konaní zohľadnil všetky vykonané dôkazy, z ktorých vyplynulo, že objednávky nadštandardu bytu zadávali konateľky žalovaného a toto konanie žalovaného zaväzuje žalovaného v zmysle § 13 ods. 1 v spojení s § 133 ods. 1 Obch. zák. Manželia [REDAKOVANÉ], ktorí byt od počiatku užívali, spoločne zariadenie bytu objednávali. Rovnako z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 114/2014-17 zo dňa 19.3.2014, ktorým bola odmietnutá sťažnosť [REDAKOVANÉ] ako zjavne neopodstatnená, vyplýva, že krajský súd (v spojení s okresným súdom) ústavne konformným spôsobom posúdil a odôvodnil, čo bolo zámerom strán, ktoré uzavreli zmluvu o dielo, akým spôsobom boli objednané a uskutočnené nadštandardné úpravy bytu a v akom rozsahu sa majetok sťažovateľa podľa

predloženého znaleckého posudku zväčšil. Ústavný súd sa stotožnil so závermi krajského súdu, ktorý považoval objednávanie nadštandardných úprav konateľkou [REDAKOVANÉ] za konanie sťažovateľa.

Je teda nepochybné, že záver súdov o tom, že objednávanie nadštandardných úprav bytu je potrebné považovať za konanie žalovaného, vychádzalo (okrem iných dôkazov) aj z výpovede [REDAKOVANÉ], preto zápisnica [REDAKOVANÉ] v trestnom konaní zo dňa 5.11.2015 nepredstavuje nový dôkaz, ani skutočnosť, ktorá by mohla mať za následok zmenu skutkového stavu v pôvodnom konaní.»

25. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

26. Ústavný súd podotýka, že základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte (čl. 1 ods. 1 ústavy) narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Žaloba o obnovu konania ako mimoriadny opravný prostriedok v civilnom sporovom konaní spôsobilý vyvolať zmenu alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia predstavuje zákonom povolenú odchýlku od zásadnej požiadavky, ktorou je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí. Žaloba o obnovu konania nie je generálne použiteľná a obnovu konania možno povoliť len vo výnimočných prípadoch.

27. Účelom zakotvenia žaloby o obnovu konania do systému mimoriadnych opravných prostriedkov je umožniť strane sporu nové konanie s novým rozhodnutím vo veci, v ktorej sa konanie už skončilo právoplatným rozhodnutím. Právoplatný rozsudok môže strana sporu napadnúť žalobou o obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu o obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci [§ 397 písm. a) Civilného sporového poriadku

(ďalej len „CSP“); prípadne možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre stranu priaznivejšie rozhodnutie vo veci [§ 397 písm. b) CSP]. Citované ustanovenia upravujú procesný prostriedok, pomocou ktorého možno dosiahnuť nápravu rozhodnutia, ktorého nesprávnosť má pôvod v tom, že v pôvodnom konaní nemohol byť riadne zistený skutkový podklad napadnutého rozhodnutia. Žaloba o obnovu konania ako mimoriadny opravný prostriedok je podmienená tým, že ten, kto navrhuje obnovu konania, nemal žiadny podiel na tom, že v pôvodnom konaní sa nemohli použiť skutočnosti, rozhodnutia, dôkazy, prípadne, že sa dôkazy nemohli vykonať. Táto podmienka nie je splnená, ak určitá skutočnosť, rozhodnutie alebo dôkaz existovali už v pôvodnom konaní a ten, kto navrhuje obnovu konania, o ich existencii vedel a mal aj dostatok podkladov potrebných na ich označenie, avšak v pôvodnom konaní nimi nenavrhol vykonať dokazovanie. O možnosť vykonania dôkazov, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ide vtedy, keď strana sporu dôkaz v pôvodnom konaní označila, ale tieto dôkazy nemohol súd vykonať z dôvodu prekážok objektívneho charakteru (IV. ÚS 141/2020).

28. Ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu ústavnej sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

29. Vychádzajúc predovšetkým z uvedeného posúdenia veci, ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom rozhodnutí námietkami sťažovateľky vznesenými v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie dostatočne zaoberal, teda ústavne akceptovateľným spôsobom sa vysporiadal s argumentáciou sťažovateľky týkajúcou sa posúdenia prípustnosti jej žaloby o obnovu konania, stotožniac sa aj s názorom súdu prvej inštancie. Záver vyslovený krajským súdom v napadnutom rozhodnutí má podľa ústavného súdu racionálny základ, ktorý je možnou výkladovou a hodnotiacou alternatívou, bez nutnosti stotožnenia sa ústavného súdu s takým posúdením prípustnosti obnovy konania v dotknutej veci. Ústavný súd považuje konštatáciu krajského súdu, že sťažovateľkou uvádzaný nový dôkaz ako dôvod povolenia obnovy pôvodného súdneho konania nemožno považovať za taký, ktorý by nebol známy už v pôvodnom súdnom konaní, v ktorom konateľ žalobcu taktiež vypovedal a konajúce súdy sa s jeho výpoveďou vysporiadali (bod 28 odôvodnenia rozsudku krajského súdu), za akceptovateľný z hľadiska druhu a personálnej individualizácie dôkazu (výsluch konkrétnej osoby ako svedka v pôvodnom konaní). V nadväznosti na uvedené je zároveň potrebné brať do úvahy aj nadväzujúci hodnotiaci záver v bode 29 odôvodnenia rozsudku krajského súdu, že zápisnica z 5. novembra 2015 (o výsluchu ██████████ v trestnom konaní ako svedka) nepredstavuje nový dôkaz alebo skutočnosť, ktorá by mohla mať za následok zmenu skutkového stavu v pôvodnom konaní. Tento záver predstavuje aj chronologickú reflexiu vo vzťahu k naostatok označenej procesnej realii, čo v súhrne neumožňuje ústavnému súdu hodnotiť riešenie predmetnej otázky krajským súdom ako nelegitímne a z ústavného hľadiska neakceptovateľné.

30. Samotná skutočnosť, že sťažovateľka sa nestotožňuje s právnymi závermi krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného názoru a neznamená ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu napadnuté rozhodnutie krajského súdu takéto prvky nevykazuje, a preto neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby ústavný súd svojím rozhodnutím

do napadnutého rozhodnutia krajského súdu zasahoval. Jeho odôvodnenie nesignalizuje takú príčinnú súvislosť s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladala dôvod na vyslovenie ich porušenia.

31. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

32. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu